

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการ
ดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน
จังหวัดลพบุรี

Guidelines for the Development of Child Development Center
Operations According to the Operating Standards of Local
Administrative Organizations According to the Perceptions of
the Teacher Lopburi Province

จิตารัตน์ คำชัยวงศ์¹ และเศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล²

Thidarat Khamchaiwong¹ and Settawat Chokworakul²

Received : October 17, 2022; Revised : October 31, 2022; Accepted : November 5, 2022

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน ในจังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 199 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ 1) หัวหน้างานด้านการศึกษาจังหวัดลพบุรี 2) นายกเทศมนตรีเมืองเขาสามยอต 3) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคู 4) ผู้นำเครือข่ายครู

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา; Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Thailand;
e-mail : thidarat.thidarat1981@gmail.com

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา; Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Thailand;
e-mail : Dr.settawat@gmail.com

ผู้ดูแลเด็กจังหวัดลพบุรี 5) ผู้อำนวยการกองการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในจังหวัดลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ มาตรฐานด้านงานบุคคล, มาตรฐานด้านงานสอนตามหลักสูตร, มาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่, มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารควรมีคำสั่งมอบหมายงาน มีการตรวจสอบ การรายงานผล และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพ ด้านงานบุคคล ควรจัดประชุมพนักงานประจำเดือน และมีการนิเทศการสอนของครูภาคเรียนละ 2 ครั้ง ด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ควรจัดทำโครงการอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ลงแผนพัฒนาท้องถิ่น และควรเลือกสถานที่ที่ถูกสุขลักษณะเหมาะสมสำหรับเด็ก ด้านงานสอนตามหลักสูตร ควรส่งเสริมสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้ครูทุกคนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน ควรจัดกิจกรรม/โครงการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้รับทราบข้อมูล และประเมินความพึงพอใจการให้บริการกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรจัดกิจกรรม/โครงการ ให้ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม

คำสำคัญ (Keywords) : แนวทางการพัฒนา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, มาตรฐานการดำเนินงาน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of child development centers operating in accordance with the operational standards of local administrative organizations. according to the perception of the teacher in Lopburi Province 2) to study the guidelines for the development of child

development center operations according to the operating standards of local administrative organizations in Lopburi Province.

The research sample consisted of teachers in child development centers of local administrative organizations. In Lopburi Province, Academic Year 2021, 199 people and 5 interviewees were selected by specific selection, namely 1) Head of Education in Lopburi Province 2) Mayor of Khao Sam Yot 3) President of Bang Khu Subdistrict Administrative Organization 4) Leader of a network of teachers who care for children in Lopburi Province 5) Director of the Education Division under the Local Administrative Organization The tools used are The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation. and interview form Use content analytics.

The results of the study showed that 1) the level of child development center operations according to the operating standards of the local administrative organizations. According to the perception of teachers in Lopburi Province The overall picture is at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at the high level in all 6 aspects, in order from the side with the highest average to the lowest. These are personnel standards, curriculum teaching standards, building safety standards, child development center management standards, early childhood development network promotion standards. and the lowest mean is the participation and support standard. 2) Guidelines for the development of child development center operations in accordance with the operating standards of local administrative organizations Lopburi Province Management of Child Development Centers Administrators should have assignments, checks, report results, and encourage teachers to develop their potential. On personnel matters, a monthly employee meeting should be held. and there is teaching of teachers 2 times per semester. Safety of the building site should establish a first aid training program Write a local development plan and should choose sanitary ware that is hygienic suitable for children. Teaching work according to the curriculum Should promote and support the use of modern

information technology in teaching and learning appropriately. and encourage all teachers to receive training on lesson plans. Participation and support Should organize activities / projects to visit students' homes Publicize the work of the Child Development Center for the community to be informed and assess service satisfaction with those involved, and the promotion of early childhood development networks Activities/projects should be organized for parents, communities, agencies, and organizations to participate.

Keywords : Development Guidelines, Child Development Center, Operating Standards

บทนำ (Introduction)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในอนาคตเนื่องจากนโยบายกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้หลายมาตรา คือมาตรา 54 วรรคสองกำหนดให้ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านให้เหมาะสมตามวัยก่อนเข้ารับการการศึกษา” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช, 2560 : 14) มาตรา 258 จ การปฏิรูปด้านการศึกษาตามมาตรา 54 ให้เด็กก่อนวัยเรียนจนถึงการศึกษาภาคบังคับได้รับการศึกษาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนร่วมสร้างโอกาสทางการศึกษา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน พัฒนาเด็กและพัฒนาครู เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกย่องการศึกษาให้มีคุณภาพในอนาคต (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช, 2560 : 79)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยอายุ 2-5 ปี ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยยึดหลักการปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการอื่น ๆ และมีมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นคู่มือให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการเหมือนกันทุกแห่ง ให้เด็กมีความพร้อมศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป (คู่มือการตรวจรายงานการจัดตั้ง การย้าย/รวม ยุบเลิก และเปลี่ยนชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการ

เพิ่มข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กลงในระบบสารสนเทศทางการศึกษาท้องถิ่น (LEC.) กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2559 : คำนำ) ซึ่งจำแนกออกเป็น 6 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานงานบุคคล มาตรฐานความปลอดภัยของอาคารสถานที่ มาตรฐานงานสอนตามหลักสูตร มาตรฐานการมีส่วนร่วมฯ และมาตรฐานการส่งเสริมเครือข่ายฯ (มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559 : ข) ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานดังกล่าว เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมศักยภาพให้เหมาะสมตามวัย เป็นมาตรฐานเดียวกัน

จังหวัดลพบุรีมีพื้นที่รับผิดชอบ 11 อำเภอ เมืองครุฑปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 126 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 20 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 102 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น 195 แห่ง มีครูผู้ดูแลเด็ก และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 396 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี, ณ วันที่ 22 เมษายน 2564) จากสถิติการศึกษาของประเทศไทยปี 2559-2560 รายงานข้อมูลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้และมีร้อยละ 10.8 ต้องปรับปรุง/ปรับปรุงเร่งด่วน นอกจากนี้ยังพบปัญหาคุณภาพครู และบุคลากรผู้ดูแลเด็กที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ เช่น ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดองค์ความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพพัฒนาการและอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการส่งต่อไปสู่ระดับประถมศึกษา ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน ดังกล่าว

จากความเป็นมาและความสำคัญ ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดูแล สนับสนุน ประสานงานระหว่างครู กับ หน่วยงานต้นสังกัด จึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ครูผู้สอนได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 199 คน

ผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ 1) หัวหน้างานด้านการศึกษาจังหวัดลพบุรี 2) นายกเทศมนตรีเมืองเขาสายมอด 3) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคู 4) ผู้นำเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กจังหวัดลพบุรี 5) ผู้อำนวยการกองการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 แบบ ได้แก่

1. แบบสอบถาม สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สังกัด/หน่วยงาน, ระดับการศึกษา, และอายุการทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วยมาตรฐาน 6 ด้าน คือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานด้านงานด้านบุคคล มาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ มาตรฐานด้านงานสอนตามหลักสูตร มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน และมาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่าย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert's five scale)

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี โดยนำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 ในข้อค้นพบที่มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด 2 อันดับแรก ในแต่ละด้านมากำหนดเป็นคำถาม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในเรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 กำหนดนิยามศัพท์ เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย

1.4 ร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อ
เสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.5 นำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่
ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม ความครอบคลุมของข้อ
คำถาม และความชัดเจนของภาษา โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 1.0
ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามทั้ง 6 ด้าน และนำแบบสอบถามที่แก้ไขไปทดลองหาคุณภาพ
เครื่องมือ (Try out) กับครู/ผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน
30 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นที่อยู่ในระดับ 1.0 ขึ้นไป มีจำนวน
คำถามทั้งหมด 57 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวม เท่ากับ 0.967 และจัดทำ
แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

2. ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จากค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation) จากแบบสอบถามการวิเคราะห์รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2 อันดับ

2.2 ร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและ
ข้อเสนอแนะและสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ ไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน ได้มาโดยคัดเลือกแบบ
เจาะจง ได้แก่ 1) หัวหน้างานด้านการศึกษาจังหวัดลพบุรี 2) นายกเทศมนตรีเมืองเขาสายยอด
3) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคู 4) ผู้นำเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กจังหวัดลพบุรี 5)
ผู้อำนวยการกองการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย โดยจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาทั้ง 199 คน คิดเป็นร้อยละ 100
3. การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ (Unstructured Interview) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คน โดยนัดวัน เวลาที่เข้าสัมภาษณ์

ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี พบว่า ภาพรวมและรายด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.49) การดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานบุคคล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.61) รองลงมา คือ ด้านงานสอนตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.64) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน ($\bar{X}$ = 3.97, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ค่าอาหารเสริม(นม) อาหารกลางวัน วัสดุการศึกษา ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ได้เพียงพอเหมาะสมกับวัยเด็ก ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ข้อ 3 การพิจารณาจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หนังสือเรียนมีความเหมาะสมตามวัยของเด็ก ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.72) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4 ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

1.2 มาตรฐานด้านงานบุคคล ภาพรวมดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 15 ครูมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นและอุทิศตนเองในการสอนและพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.71) รองลงมาคือ ข้อ 16 ครูปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจและงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 18 เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

1.3 มาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ภาพรวมดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 21 ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกมีความเหมาะสมและปลอดภัยสำหรับเด็ก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ ข้อ 20 ห้องเรียนมีแสงสว่างจากธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งห้องเพื่อการจัดกิจกรรม ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 28 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

1.4 มาตรฐานด้านงานสอนตามหลักสูตร ภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 31 ส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาเหมาะสมตามวัย ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ ข้อ 35 มีการกำหนดเวลาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/การจัดกิจกรรมประจำวันได้อย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.69) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 34 มีการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามามีใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

1.5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน ภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.97, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 46 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม ประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน อย่างต่อเนื่อง เช่น ร่วมกิจกรรมเข้าพรรษา วันสำคัญทางศาสนา ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.62) รองลงมาคือ ข้อ 47 ผู้บริหารมีการสนับสนุนการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการดูแลเด็กให้มีศักยภาพและพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.65) และ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 42 ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริจาคเงิน วัสดุ สื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

1.6 มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็ก ภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 57 เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ข้อ 51 งานจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลเลี้ยงดูเด็กเล็กแก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 48 ส่งเสริมมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล/อนามัย สถานีตำรวจ ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี นำผลการวิจัยมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมและรายมาตรฐานการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมาตรฐานงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มาตรฐานงานสอนตามหลักสูตร ส่วนมาตรฐานการมีส่วนร่วมฯ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติงานตามขั้นตอน เช่น การจัดตั้ง ยุบ รวมศูนย์ การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนางานวิชาการ เพื่อให้เกิดผลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีมาตรฐานและคุณภาพเหมือนกัน สอดคล้องกับบริมส์ ตูจินดา (2557) ศึกษาเรื่องการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด อบท. จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ระดับการปฏิบัติงาน ภาพรวมและรายด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวาริ ระงับทุกข์ (2561) ศึกษาผลการจัดการศึกษาของ ศพด.จังหวัดนครนายก พบว่า มีระดับการดำเนินงานในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ฯ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการฯ ด้านการส่งเสริมเครือข่ายเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วมฯตามลำดับ

1.1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมและรายข้อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อบท.มีการจัดงบประมาณรายจ่ายให้ศูนย์พัฒนา

เด็กเล็กได้เพียงพอต่อจำนวนเด็ก เช่น ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม(นม) สื่อวัสดุการศึกษา และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ทำให้ศูนย์ฯ สามารถปฏิบัติงานด้านการบริหารงานและงบประมาณได้ และเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยรัศมี ศิริปัญญา (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้ดูแลเด็ก สังกัด อบท.จังหวัดลพบุรี พบว่า ด้านการบริหารจัดการมีสภาพการดำเนินงานในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.2 มาตรฐานด้านงานบุคคล ในภาพรวมและรายข้อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร อบท. ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการสรรหาครู/ผู้ดูแลเด็กได้ตรงตามมาตรฐานตำแหน่งและเพียงพอกับจำนวนเด็ก มีการสนับสนุนงบประมาณให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถ และมีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยรัศมี ตูจันทา (2557) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด อบท. จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ด้านบุคลากร มีสภาพการบริหารงานในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.3 มาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ในภาพรวมและรายข้อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานที่ตั้งของศูนย์ฯ อยู่ในพื้นที่เหมาะสม มีการป้องกันพาหนะนำโรคและการกำจัดสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ มีสภาพแวดล้อมปลอดภัย การก่อสร้างอาคารเรียนที่มั่นคงแข็งแรง การจัดอาคารเรียนให้มีพื้นที่เหมาะสม มีห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะ มีการจัดภูมิทัศน์สร้างบรรยากาศให้น่าอยู่ทั้งภายในอาคารเรียนและภายนอกอาคารเรียน มีมาตรการป้องกันความปลอดภัย และมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยรัศมี ศิริปัญญา (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัด อบท. จังหวัดลพบุรี พบว่า ด้านอาคารสถานที่ มีสภาพการดำเนินงานในภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.4 มาตรฐานด้านงานสอนตามหลักสูตร ในภาพรวมและรายข้อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้รับการพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีความพร้อมทุกด้านเหมาะสมตามวัย สอดคล้องกับงานวิจัยรัศมี ตูจันทา (2557) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด อบท. จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ด้านวิชาการฯ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนทุกภาคส่วน ในภาพรวมและรายข้อ การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์ฯ ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัด ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ในการร่วมส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรม และวัสดุ อุปกรณ์ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อร่วมสนับสนุนการศึกษาให้มีคุณภาพ เกิดผลดีกับเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยรัศมี ศิริปัญญา (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามมาตรฐาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัด อบต. ของจังหวัดลพบุรี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมฯ มีสภาพการดำเนินงานในภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.6 มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็ก ในภาพรวมและรายข้อ การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญในการ พัฒนาคุณภาพเด็กจากทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ สนับสนุน ให้ความรู้ และเปิดโอกาสให้ครู/ผู้ดูแลเด็กเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับหน่วยงานอื่น เพื่อ เป็นการร่วมมือแบบเครือข่ายส่งเสริม ช่วยเหลือ พัฒนางานอื่น ๆ ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัย พรพรรณ อรุณเวช (2557) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนา เด็กเล็กของ อบต. จังหวัดจันทบุรี พบว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีสภาพการ บริหารในภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารควรมีคำสั่งมอบหมาย งาน มีการตรวจสอบ การรายงานผล และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพ ให้มี ความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำบัญชีงบประมาณที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่นการจัดทำบัญชี งบประมาณประจำปีในโปรแกรม Excel เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้

1.2 มาตรฐานด้านงานบุคคล ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำ ข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของปีที่ผ่านมาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครู/ผู้ดูแลเด็กมีความกระตือรือร้น พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในงานด้านวิชาการ หรืองานธุรการที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

1.3 มาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ควรมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการ อบรมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีความรู้เบื้องต้นในการปฐมพยาบาล

เบื้องต้น ดูแลเด็กฉุกเฉิน บาดเจ็บเล็กน้อย และความรู้ในการจัดห้องพยาบาลให้มีความเหมาะสม

1.4 มาตรฐานด้านงานสอนตามหลักสูตร ควรส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยเด็กและสามารถนำไปสอนให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยให้ในการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และเด็กเกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการ ให้ชุมชน ผู้ปกครองทราบและให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษา และควรมีการจัดกิจกรรม/โครงการ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชนมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน เช่น โครงการออกเยี่ยมบ้าน เพื่อให้เกิดความร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นต่อไป

1.6 มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาเด็กกับหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น โรงพยาบาล/อนามัย สถานีตำรวจ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็ก การจัดกิจกรรม การอบรมสัมมนาร่วมกับทุกภาคส่วน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี

2.2 ควรศึกษาการยกระดับมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น. (2559). คู่มือการตรวจรายงานการจัดตั้ง การย้าย/รวม ยุบเลิก และเปลี่ยนชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ. (2562). รายงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย, กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

พรพรรณ อรุณเวช. (2557). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พ.ศ. 2560. (6 เมษายน 2560, ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 134, น. 14)

รัศมี ตูจินดา. (2557). การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

รัศมี ศิริปัญญา. (2558). การบริหารงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

วารี ระงับทุกข์. (2561). ผลการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี. (2564). ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ วันที่ 22 เมษายน 2564. ลพบุรี: สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี. (2564). ข้อมูลโครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี. ลพบุรี: สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.